

ИНФОРМАЦИЈА
о оствареном расту потрошачких цена
у периоду јануар – септембар 2017. године

1. Инфлација је у септембру¹ ове у односу на децембар претходне године износила 2,8%, а у односу на септембар претходне године 3,2%. Месечни раст потрошачких цена у септембру ове године је износио 0,1% и најнижи је у протеклом периоду ове године. Остварени интензитет раста цена у овој години, у поређењу са годинама од када Републички завод за статистику објављује индекс потрошачких цена, мерен текућим и међугодишњим растом је већи него претходне четири, односно три године, што се може видети из наредне табеле:

у %

месец/година	месечни раст	текући раст	међугодишњи раст
септембар 2007.	1,6	7,6	8,0
септембар 2008.	1,0	7,5	10,9
септембар 2009.	0,3	6,2	7,3
септембар 2010.	1,3	7,3	7,7
септембар 2011.	0,2	6,3	9,3
септембар 2012.	2,3	9,6	10,3
септембар 2013.	0,0	2,5	4,9
септембар 2014.	0,7	2,3	2,1
септембар 2015.	0,0	2	1,4
септембар 2016.	-0,6	1,1	0,6
септембар 2017.	0,1	2,8	3,2

Инфлацију остварену у протеклом периоду ове године карактерише већи интензитет месечног раста цена у јануару (1,4%), априлу (0,8%) и фебруару (0,7%) у односу на март, јун и август, када је остварен раст од по 0,2% и септембар од 0,1%, док су у мају и јулу цене биле снижене (- 0,5% и -0,4%).

¹ Саопштење РЗС број 283 од 12.10.2017. године.

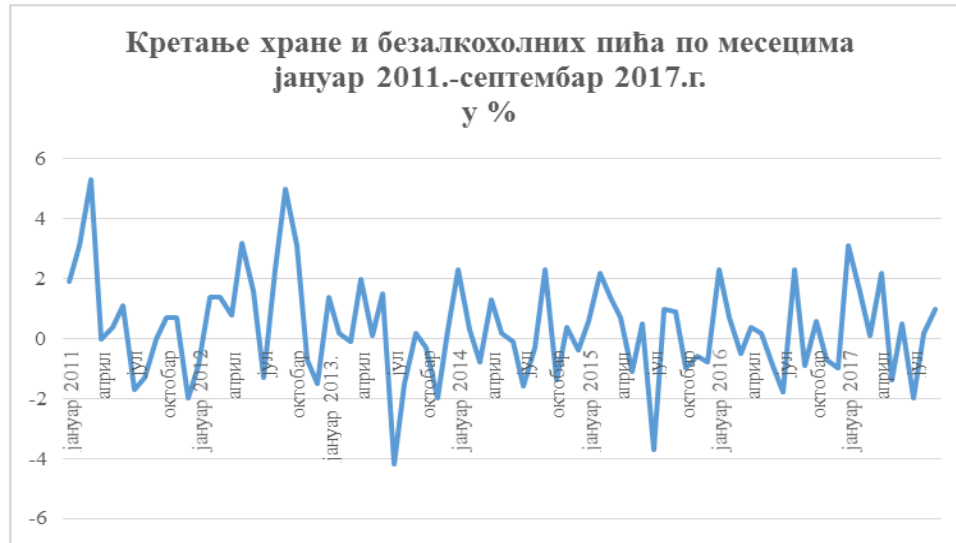

Ово је имало за последицу бржу динамику раста цена у првом у односу на други квартал и незнатан пад цена у трећем кварталу:

у %

Назив	јануар-септембар 2016.г.				Ø мес. стопа	IX 2017. IX 2016.
	у томе:					
	I-III	IV-VI	VII-IX	I-IX		
Потрошачке цене	2,4	0,5	-0,1	2,8	0,3	3,2
У томе:						
- храна и безалкохолна пића	4,8	1,2	-0,8	5,2	0,6	4,1
- алкохолна пића и дуван	3,6	0,1	2,7	6,5	0,7	6,4
- одећа и обућа	-3,9	1,1	-2,0	-4,7	-0,5	-2,5
- стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	1,2	-1,1	0,8	0,9	0,1	2,9
- намештај, покућство и текуће одржавање	0,5	0,0	0,0	0,5	0,06	1,2
- здравство	0,6	0,4	-0,1	0,9	0,1	0,9
- транспорт	2,9	-0,8	-2,1	0,9	0,1	2,5
- комуникације	4,5	0,7	0,6	5,8	0,6	6,3
- рекреација и култура	-1,2	4,2	0,2	3,2	0,4	5,9
- образовање	0,7	0,3	-0,4	0,6	0,07	1,2
- ресторани и хотели	0,6	0,3	0,9	1,8	0,2	1,6
- остала роба и услуге	0,0	0,4	0,0	0,4	0,04	0,5

На остварени раст потрошачких цена у септембру ове у односу на децембар претходне године највећи утицај су имале цене хране и безалкохолних пића, које су оствариле натпросечан раст и у првом и у другом кварталу (4,8% и 1,2%), пре свега по основу лоших климатских услова, почетком године, који су се одразили на смањену понуду непрерађене хране. Притом, у трећем кварталу, услед сезонског снижења цена воћа и поврћа, ове цене су деловале на ублажавање опште стопе.

Такође, деловао је и натпросечан раст цена алкохолних пића и дувана (6,5%), по основу брже динамике у односу на просечну у првом и трећем кварталу, затим цена комуникација (5,8%) и рекреације и културе (3,2%), по основу сва три квартала, односно другог и трећег.

Поред тога од утицаја су биле и цене појединих група као што је транспорт и рекреација и култура, где је у појединим кварталима евидентиран натпросечан раст (први, односно други квартал), а затим пад цена (други и трети, односно први).

Такође, од утицаја на инфлацију може се навести и кориговање износа акциза, као и кретање берзанске цене сирове нафте.

Наиме, сходно *Закону о акцизама* („Службени гласник РС“ бр. 22/01, 73/01, 80/02 - др. закон, 80/02, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 55/15, 103/15, 108/16), од 1. фебруара 2017. године усклађени су динарски износи акциза, са растом потрошачких цена у 2016. години, на деривате нафте, алкохолна пића, кафу и дуванске прерађевине, прописани су нови износи до којих се умањује плаћање акциза на деривате нафте, биогорива и биотечности који се користе као моторно гориво у транспорту, за грејање и као енергетско гориво у производњи електричне и топлотне енергије („Сл. гласник РС“, бр. 7/17), а од 1. августа је у примени Одлука о износима просечних пондерисаних малопродажних цена и минималних акциза за дуванске прерађевине („Сл. гласник РС“, бр. 73/17).

Цене стамбено-комуналних услуга и градског превоза, које су у надлежности јединица локалне самоуправе су биле стабилне, као и цене лекова који се издају на лекарски рецепт, које су у надлежности Владе. Такође, цене превоза путника железницом и поштанских услуга, односно енергената (електрична енергија, гас за домаћинство) и фиксне телефоније, чије су цене у надлежности Владе, односно које одређује регулаторно тело (АЕРС, РАТЕЛ), нису мењане.

Затим, на неуједначену динамику утицала су и исподпросечна повећања, односно снижења цена која су остварена код осталих група потрошње. Све ово је

имало за последицу да је *базна инфлација*, у протеклом периоду ове године износила 0,7%, што је за око 4 пута нижи интензитет у односу на општи раст потрошачких цена (2,8%).

2. Посматрано по групама потрошње, на остварени раст потрошачких цена у периоду од јануара до септембра ове године, највећи утицај су имале цене *хране и безалкохолних пића*, које су оствариле за око два пута већи интензитет раста (5,2%) у односу на општи (2,8%) и деловале са око 59%. Затим, са око 17% су деловале цене алкохолних пића и дувана, које су оствариле највећи интензитет раста (6,5%). Такође, са око 17% је утицало натпросечно повећање цена комуникација (5,8%) и рекреације и културе (3,2%).

Раст цена испод просека је остварен у осталим групама, осим код одеће и обуће (цене снижене за -4,7%) и то код: ресторана и хотела (1,8%), стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,9%), здравства (0,9%), транспорта (0,9%), образовања (0,6%), намештаја, покућства и текућег одржавања (0,5%) и остале робе и услуга (0,4%).

3. На кретање цена у прва три квартала ове године, пре свега су утицале цене *хране и пића* и *енергије*, које се слободно образују. Наиме, у овом периоду *храна* је поскупела за 5,4% (непрерађена 12%, прерађена 1,8%) и безалкохолна пића за 4,1%. У групи *енергије* чије су цене повећане за 1,9%, бензин је поскупео за 4,3%, дизел гориво за 1,6%, а цене огревно дрво за 6,8%.

Цене *производа и услуга из надлежности локалне самоуправе и Владе* су повећане за 2,4%, пре свега услед виших цена цигарета (по основу акциза), услуга паркинга, кабловске телевизије, месечне уплате за дечије јаслице и уверења о

држављанству. Цене осталих роба и услуга су биле стабилне, односно непромењене.

Цене робе широке потрошње, које се такође слободно формирају, су повећане за 1,3% а услуга за 1,8%. Имајући ово у виду цене производа и услуга које чине базну инфлацију су у посматраном периоду повећане за 0,7%, односно индекс потрошачких цена без енергије, хране, алкохола и цигарета исказује раст од 0,7% (јануар 0,0%, фебруар -0,3%, март 0,4%, април 0,2%, мај 0,1%, јун 0,4%, јул 0,2%, август 0,3%, септембар -0,6%).

На нивоу Републике, зараде без пореза и доприноса у августу су износиле 47.220 динара и у периоду јануар-август ове у односу на исти период претходне године повећане су номинално за 4,3%, а реално за 1%², док су пензије, у периоду јануар-јул ове у односу на јануар-јул претходне године, реално смањене за 1,8%.³

У истом периоду промет у трговини на мало бележи раст у текућим ценама за 8,9% а у сталним за 4,2%⁴, при чему је највећи раст евидентиран код непрехрамбених производа, осим моторних горива (7,1%), а затим код хране, пића и дувана (3,7%) и моторних горива (0,7%).

Курс динара у прва три тромесечја ове године у односу на евро је стабилан. Наиме, у септембру ове у односу на децембар претходне године је смањен за -3,6% и износи 119,30 динара за 1 евро, док је у децембру 2016. године износио 123,42 динара, а у септембру исте године 123,23 динара.

4. Наипросечан раст цена, у периоду јануар-септембар ове године (у распону од 3,1% до 38,8%) евидентиран је код следећих група: меса (5,8%), рибе (6,9%), воћа (38,8%), поврћа (4,6%), кафе, чаја и какаоа (10%), жестоких алкохолних пића (4,9%), вина (3,1%), дувана (8,9%), телефонске опреме (12,4%), телефонских услуга (5,2%), медија за снимање слике и звука (3,1%), услуга за културу (3,4%), новина и часописа (6,2%), пакет аранжмана (12,8%), услуга смештаја (4,7%), социјалне заштите (4,3%) и финансијских услуга (3,4%). Учешће ових група у укупном обухвату је око 33,4%.

На нивоу општег раста (2,8%) су цене осталих прехранбених производа, горива и мазива и играчака, што износи око 7,1% обухвата производа и услуга који чине индекс потрошачких цена.

5. У циљу очувања стандарда нижих социјалних категорија грађана и равномерног снабдевања становништва основним врстама хлеба, Влада је донела **Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“** („Службени гласник РС“, бр. 7/17), с применом од 1. фебруара и **Уредбу о обавезној производњи и промету хлеба од брашна „Т-500“** („Службени гласник РС“, бр. 73/17), с применом од 1. августа 2017. године. Ово из разлога што је, сходно Закону о трговини, уредба донета као привремена мера, која не може трајати дуже од шест месеци. Овом уредбом је практично продужено важење критеријума из августа 2014. године. Наиме, и даље је задржана иста произвођачка цена од 38,68 динара,

² Саопштење РЗС број 264 од 25.09.2017. године.

³ Последњи расположиви податак Министарства финансија.

⁴ Саопштење РЗС број 272 д 29.09.2017. године.

као и непромењена велепродајна (2%) и малопродајна (6%) маржа, с тим што укупна маржа не може бити већа од 8,12%. На овај начин израчуната малопродајна цена ове врсте хлеба износи 46 динара.

Имајући ово у виду, на бази статистичких података малопродајна цена белог хлеба, при смањењу од 0,8% у септембру ове у односу на децембар претходне године, у септембру је износила 41,26 динара, што је мање од уредбом могуће цене за ову врсту хлеба.

6. У периоду јануар-септембар ове године мере контроле, односно регулације цена предузимане су код следећих производа и услуга:

6.1. Сходно *Закону о измени Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис* („Сл. гласник“, бр. 108/16), такса за јавни медијски сервис, у висини од 150,00 динара, плаћаће се до 31. децембра 2018. године. Такса је обавезни елемент месечно испостављеног рачуна за испоручену електричну енергију за све снабдеваче који обављају делатност снабдевања крајњих купаца електричном енергијом.

6.2. Такође, Влада је донела *Одлуку о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт* у јануару („Службени гласник РС“, бр. 2/17), марту („Службени гласник РС“, бр. 23/17), мају („Службени гласник РС“, бр. 46/17), јулу („Сл. гласник РС“, бр. 69/17) и септембру („Сл. гласник РС“, бр. 86/17), чиме је омогућено да се на тржишту појави 219 нових лекова (70 у јануару, 55 у марту, 50 у мају, 15 у јулу и 29 у септембру), а код 66 лекова (8 у јануару, 3 у марту, 20 у мају, 12 у јулу и 23 у септембру) су извршене корекције цена, с тим што је код 37 лекова (3 у јануару, 3 у марту, 16 у мају, 9 у јулу и 6 у септембру) извршено повећање цена, 9 лекова (1 у јулу и 8 у септембру) увећање цене за износ контролне маркице, а код 20 лекова (5 у јануару, 4 у мају, 2 у јулу и 9 у септембру) снижење постојећих цена. Такође, из Списка цена лекова избрисан је 151 лек и то: 12 у јануару, 26 у марту и 39 у мају.

Полазећи од листе лекова које статистика снима у оквиру индекса потрошачких цена, као и појединачног учешћа тих лекова у вредности укупног промета, на општи раст потрошачких цена могао би да утиче једино Diklofen, supozitorija, 50 mg. Имајући претходно у виду, као и предложени раст цена овог лека, дејство на инфлацију могло би да износи највише до 0,04 пп, а које би се реализовало у четвртном кварталу 2017. године. Иначе, у периоду јануар-септембар 2017. године цене лекова су укупно повећане за 0,8%, што је значајно испод општег раста и углавном је последица корекције цене појединих лекова, односно групе лекова који се не издају на лекарски рецепт.

6.3. У другој половини јануара Влада је дала сагласност на *Одлуку о усвајању Ценовника услуга Јавног предузећа „Емисиона техника и везе“* („Сл. гласник РС“, бр. 3/17), којим су снижене цене, пре свега услуга радио емитера и повећане цене улазница за Авалски торањ, док за око 80% услуга цене нису мењане (50% се односи на пружање услуга емитовања дигиталног телевизијског сигнала ТВ емитерима, а 30% на пружање услуга телекомуникационим, односно мобилним операторима).

6.4. Крајем фебруара Влада је дала сагласност на *Одлуку о ценама основних производа шумарства – дрвних сортимената Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“*, којом је предвиђено просечно повећање дрвних сортимената за око 5,2% и то: 5% су повећане цене техничког дрвета свих врста, 8% цене целулозног дрвета и дрвета за дрвене плоче четинара – вишеметарско дрво и 10% цене вишеметарског и метарског огревног дрвета тврдых лишћара, чија је намена даља индустријска прерада, док су цене вишеметарског и метарског огревног дрвета меких лишћара и четинара, које становништво користи као енергент, остале на непромењеном нивоу.

6.5. Почетком априла Влада је дала сагласност *Одлуку о измени Одлуке о утврђивању цена резервисаних поштанских услуга у међународном поштанском саобраћају* („Сл. гласник РС“, бр. 33/17), коју је донео Надзорни одбор Јавног предузећа „Пошта Србије“. У односу на постојећу одлуку избрисан је списак земаља са којима је успостављен овај вид међународног поштанског саобраћаја, тако да се износи провизије наведене у одлуци примењују за све земље са чијим је поштанским управама успостављена сарадња. Наиме, за износ уплате до 16.000,00 динара и од 16.000,01 до 110.000,00 динара провизија је остала непромењена и износи 640,00 динара и 4% од износа уплате. За износе преко 110.000,00 динара плаћа се провизија од 4.400,00 динара, што представља смањење у односу на постојећу провизију која је износила 4% од износа уплате. Такође, уведена је и нова услуга – исплата поштанске упутнице која је ослобођена од плаћања.

6.6. Почетком маја Влада је дала сагласност на *Одлуку о допуни Одлуке о цени продаје „Службеног гласника РС“, висини претплате на „Службени гласник РС“ и висини накнаде за приступ Правно-информационом систему Републике Србије, у 2017. години* („Сл. гласник РС“, бр. 42/17), коју је донео Надзорни одбор ЈП „Службени гласник РС“, а којом је, у односу на постојећу одлуку („Сл. гласник РС“, бр. 86/16), омогућен приступ без накнаде у трајању од месец дана Правно-информационом систему Републике Србије за 2017. годину у целини (изузев бази која садржи прописе РС на енглеском језику), сваком лицу које је заинтересовано да постане претплатник.

6.7. Крајем јуна Влада је дала сагласност на *Одлуку о цени услуга у ЈП „Скијалишта Србије“* („Сл. гласник РС“, бр. 63/17), коју је донео Надзорни одбор ЈП „Скијалишта Србије“. У односу на цене које су у примени укупно повећање цена услуга забавног и летњег садржаја се у ски центру Копаоник и Торник креће у распону од 20% до 150%, а у ски центру Стара планина од 20% до 130%. Такође, смањен је попуст на породични пакет са 30% на 10%, ради усклађивања са попустом за групне посете. Цене осталих услуга нису мењане. Поред тога, уведене су нове услуге у летњој сезони и то дечије игралиште – кула са тобоганом у ски центру Стара планина и вештачка стена у ски центру Торник. Иначе, учешће продатих карата на нивоу јавног предузећа за које је извршено повећање цена износи свега 5,35%, док је учешће целокупне летње сезоне у укупном нето приходу предузећа на годишњем нивоу од око 2,5%, тако да је утицај ових промена цена на просечан раст на нивоу ЈП незнатан. Предложено повећање цена бицикала и cart-ова је последица високих трошкова поправке и набавке резервних делова, који су 2,5 пута већи него што је 2016. године био остварен нето приход по овом основу.

Поред тога, цене адреналинске вожње - zip line, нису мењане од 2014. године, а првобитно утврђена цена је, у циљу промовисања новог вида услуга забавног садржаја, била на ниском нивоу. Такође, сигурносна опрема која се користи приликом употребе ове инсталације је увозног порекла и мора да буде редовно сервисирана и атестирана.

6.8. У периоду јануар - септембар 2017. године забележено је повећање **цена свих стамбено комуналних услуга**, изузимајући цену централног грејања. Тако су на нивоу Републике повећане цене воде и одведене отпадне воде за по 0,5%, а цена изношења смећа за 0,4%. При том, цена централног грејања смањена је за 0,5%, једнако као и цена грејања мерено према м², за разлику од цене грејања мерено према утрошку, која је мировала. Сва наведена повећања значајно заостају у односу на пројектовани општи раст цена на годишњем нивоу, као и у односу на општи раст цена у извештајном периоду,.

Кретање цена воде и одведене отпадне воде од почетка године карактерише потпуно мировање, изузимајући јунско повећање тих цена за по 0,5%, које је и определило њихов раст у посматраном периоду. Оваква кретања ефекат су јединог повећања тих цена извршеног у јуну у Сремској Митровици за по 10,0%. При том, цена изношења смећа, мировала је у трећем кварталу ове године, док је у првом месецу првог квартала и у последњем месецу другог квартала повећана за по 0,2%, што је определило њен укупан раст за 0,4% од почетка године. За разлику од цена воде, одведене отпадне воде и изношења смећа, цена централног грејања коригована је једино у јануару и фебруару тако што је у јануару снижена за 0,6%, а у фебруару повећана за 0,1%, што је снижење те цене у извештајном периоду свело на 0,5%. Исто тако, кретање цене грејања мерено према м² определило је једино снижење те цене мерено по м² у јануару за 0,7%, праћено повећањем за 0,2% у фебруару, што је укупно снижење свело, такође, на 0,5%.

Цене јавног градског превоза у извештајном периоду повећане су исподпросечно, и то код превоза путника аутобусом у граду за 0,5%, а код претплатне месечне карте за 0,2%. При том, код превоза путника аутобусом у граду цена је мировала, изузимајући септембарско повећање за 0,4%, које је уз мајско повећање за 0,1%, определило просечан раст те цене у првих девет месеци ове године. У истом периоду код претплатне месечне карте забележена су повећања и снижења за по 0,1%, која су међусобно неутралисана тако да је та цена остала непромењена у првом полугођу, док је у последњем месецу трећег квартала повећана за 0,2%, што је и определило њен укупан раст. При том, кретања цена јавног градског превоза у септембру произвела су једина статистички забележена повећања код цене превоза путника аутобусом у граду за 20,0% и претплатне месечне карте за 11,8%, и то у Зрењанину.

У последњем кварталу текуће године, могла би се очекивати извесна повећања цена у оквиру стамбено комуналних услуга, односно јавног градског превоза, пре свега у оним градовима који нису мењали те цене од почетка године.

*

* *

У комуналној делатности - **погребне услуге**, у оквиру које се од прошле године прати једино цена штампања парте - умрлице са сликом (у погребном

предузећу), комад, у извештајном периоду је регистровано исподпросечно повећање од 0,1%, које је ефекат јединог повећања те цене извршеног у септембру.

*
* *

У комуналној делатност – **управљање јавним паркиралиштима** (у оквиру путарина и паркирања на паркинг сат), која се прати кроз цену паркирања аутомобила у граду на отвореном простору, I зона, 1 час, забележено је исподпросечно повећање од 2,1%, које је достигнуто у првом полугођу и задржано у извештајном периоду, с обзиром да у трећем кварталу није било промена те цене.

7. У септембру ове године потрошачке цене су повећане за 0,1%, с тим што су цене роба повећане за 0,6%, а услуга снижене за -1,4%. Наиме, септембарска инфлација, пре свега је опредељена сезонским растом цена свежег поврћа (7,2%), огревног дрвета (3,1%) и обуће (1,1%), као и меса (0,7%), односно сезонским падом цена туристичких пакет аранжмана (-27,9%).

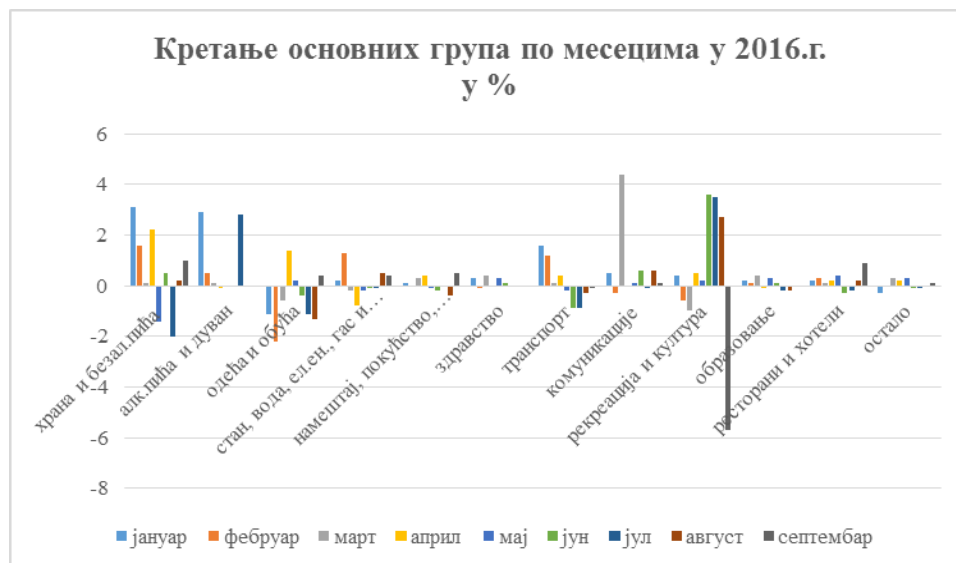
Посматрано по основним групама потрошње, највећи раст и дејство на општу стопу су имале цене хране и пића које су повећане за 1% и готово у потпуности определиле општи раст. С друге стране тај раст је неутрализован снижењем цена рекреације и културе за -5,7%. Поред тога, натпросечно су повећане и цене ресторана и хотела (0,9%), намештаја, покућства и текућег одржавања стана (0,5%), одеће и обуће (0,4%) и стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (0,4%).

На нивоу општег раста су цене комуникација и остале робе и услуга (по 0,1%).

Непромењени ниво цена евидентиран је код одеће и обуће, здравства и образовања.

Такође, снижење цена је забележено и код транспорта (-0,1%).

Неуједначеност месечног нивоа цена основних група потрошачких цена у протеклом периоду ове године, може се видети из наредног графика:

8. Фискалном стратегијом Владе Републике Србије за 2017. годину са пројекцијама за 2018. и 2019. годину, пројектована инфлација за 2017. годину износи 2,8%, а циљана, утврђена *Меморандумом Народне банке Србије о циљним стопама инфлације до 2018. године*, 3% са дозвољеним одступањем $\pm 1,5$ п.п. Процењени просечан месечни раст на основу пројектоване годишње инфлације, односно циљане би био око 0,2%, односно у распону од 0,1% до 0,4%.

Укупан текући раст у прва три квартала ове године износи 2,8%, тако да би, при непромењеном интензитету у наредном кварталу (0,3%, просечно месечно), инфлација у овој години била на нивоу циљане, односно износила би око 3,8%.

Имајући у виду да укупна инфлација углавном зависи од кретања цена хране, енергије, акцизних производа и регулисаних цена, то значи да ће овогодишњи нижи род пољопривредних производа, као и стабилан курс динара и низак ниво регулисаних цена, као и инфлација у међународном окружењу, бити одлучујући фактор за остваривање инфлације у границама пројектованог циља.

Такође, према централној пројекцији НБС, инфлација би у наредном периоду требало да настави да се креће у границама циља од $3\% \pm 1,5$ процентних поена.

На бази иновираних производа и услуга за које нумеричке смернице раста цена утврђује Влада у сарадњи са НБС, *регулисане цене*⁵ у септембру у односу на децембар су повећане за 2,4%, пре свега по основу виших цена дувана (8,9%), услуга паркирања возила (2,1%), услуга кабловске телевизије (3,9%), боравка у дечије јаслице (4,3%) и издавања уверења о држављанству (3,8%).

Цене воћа, поврћа, меса, рибе и јаја (*непрерађена храна*) су по основу месечног раста, у свим месецима у распону од 0,9% до 8,7%, и снижења у марту (-0,2%), мају (-3,8%) и јулу (-5,7%)⁶, укупно повећане за 12%.

Такође, укупан текући раст цена производа и услуга који чине базну инфлацију (*ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета*)⁷ износи 0,7%, с обзиром да у јануару цене нису мењане, а у марту и септембру снижене (-0,3% и -0,6%), док су у осталим месецима бележиле раст у распону од 0,1% до 0,4%.

Полазећи од оствареног раста цена и обухвата ових група у индексу потрошачких цена, може се констатовати да је раст цена у протеклом периоду ове године, пре свега опредељен повећањем цена *хране* и *услуга*, с обзиром да су цене робе широке потрошње и енергије имале нижи интензитет раста и мање учешће у индексу потрошачких цена. Имајући ово у виду цене производа и услуга које чине базну инфлацију су незнатно утицале на општи индекс потрошачких цена.

9. Међугодишњи раст инфлације у септембру ове у односу на септембар претходне године износио је 3,2%, што је за 0,7 п.п. више него у претходном месецу, односно општа стопа је поново на нивоу фебруарског и јулског међугодишњег раста. При том, цене роба су имале већи интензитет раста у односу

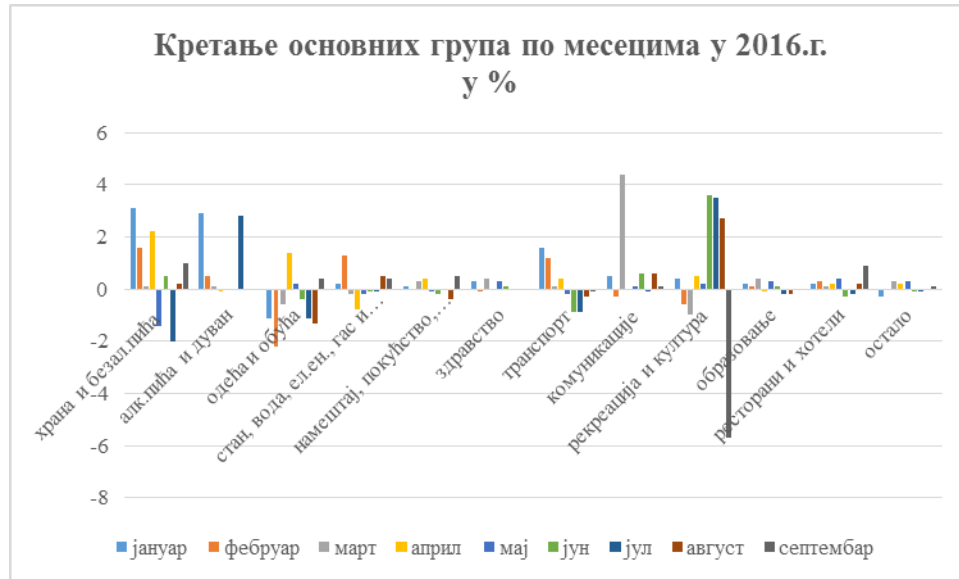
⁵ На бази података РЗС прерачунато у Министарству.

⁶ Податак НБС, <http://www.nbs.rs/internet/cirilica/80/index.html>.

⁷ У документу НБС „Извештај о инфлацији – фебруар 2012. године“, *осврт 2* (нови индикатор базне инфлације), предвиђено је да ће убудуће ИПЦ по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета, представљати базну инфлацију, као међународно прихваћену.

на услуге (3,4% према 2,6%). У истом периоду **базна инфлација** је повећана за 1,5%, односно остала је на нивоу августовске инфлације.

Посматрано по групама производа и услуга, највећи интензитет раста је евидентиран код алкохолних пића и дувана (6,4%) и комуникација (6,3%), а натпросечно су повећане и цене рекреације и културе (5,9%) и хране и безалкохолних пића (4,1%).

Испод просека су повећане цене стана, воде, електричне енергије, гаса и других горива (2,9%), транспорта (2,5%), ресторана и хотела (1,6%), образовања (1,2%) и намештаја, покућства и текућег одржавања (1,2%), док је најмањи интензитет евидентиран код здравства (0,9%) и остале робе и услуга (0,5%).

Снижење цена је забележено једино код одеће и обуће (-2,5%).

**КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ОД ЈАНУАРА 2007. ГОДИНЕ ДО СЕПТЕМБРА 2017. ГОДИНЕ**

у %

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2007. година</i>			
јануар	0,4	0,4	5,4
фебруар	-0,3	0,1	4,1
март	0,6	0,7	4,1
април	0,7	1,4	3,2
мај	1,9	3,3	3,1
јун	0,4	3,7	4,0
јул	-0,2	3,4	4,2
август	2,5	6,0	6,5
септембар	1,6	7,6	8,0
октобар	0,5	8,2	8,9
новембар	1,4	9,7	9,3
децембар	1,2	11,0	11,0
<i>2008. година</i>			
јануар	0,9	0,9	11,5
фебруар	0,6	1,4	12,5
март	1,6	3,0	13,6
април	1,5	4,6	14,6
мај	1,8	6,5	14,5
јун	0,7	7,2	14,9
јул	-1,1	6,1	13,9
август	0,4	6,4	11,5
септембар	1,0	7,5	10,9
октобар	1,8	9,4	12,3
новембар	0,2	9,6	10,9
децембар	-0,9	8,6	8,6
<i>2009. година</i>			
јануар	2,1	2,1	10,0
фебруар	1,2	3,4	10,7
март	0,4	3,8	9,4
април	0,9	4,8	8,8
мај	2,1	7,0	9,1
јун	0,0	7,0	8,3
јул	-0,9	6,0	8,5
август	-0,1	5,9	8,0
септембар	0,3	6,2	7,3
октобар	-0,2	6,0	5,2
новембар	0,8	6,9	5,9
децембар	-0,2	6,6	6,6

Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције/Одсек за цене

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2010. година</i>			
јануар	0.5	0.5	4.8
фебруар	0.3	0.7	3.9
март	1.2	2.0	4.7
април	0.6	2.5	4.3
мај	1,5	4,1	3,7
јун	0,4	4,5	4,2
јул	0.0	4.5	5.1
август	1.4	5.9	6.6
септембар	1.3	7.3	7.7
октобар	1.0	8.3	8.9
новембар	1.5	9.9	9.6
децембар	0.3	10.3	10.3
<i>2011. година</i>			
јануар	1,4	1,4	11,2
фебруар	1,5	2,9	12,6
март	2,6	5,5	14,1
април	1,1	6,7	14,7
мај	0,4	7,1	13,4
јун	-0,3	6,8	12,7
јул	-0,5	6,2	12,1
август	0.0	6.2	10.5
септембар	0.2	6.3	9.3
октобар	0.4	6.8	8.7
новембар	0.9	7.7	8.1
децембар	-0.7	7.0	7.0
<i>2012. година</i>			
јануар	0,1	0,1	5,6
фебруар	0,8	0,9	4,9
март	1,1	2,0	3,2
април	0,6	2,6	2,7
мај	1,4	4,1	3,9
јун	1,1	5,2	5,5
јул	0,1	5,4	6,1
август	1,6	7,1	7,9
септембар	2,3	9,6	10,3
октобар	2,8	12,7	12,9
новембар	0,0	11,9	12,6
децембар	-0,4	12,2	12,2

Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције/Одсек за цене

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2013. година</i>			
јануар	0,6	0,6	12,8
фебруар	0,5	1,1	12,4
март	0,0	1,1	11,2
април	0,8	1,9	11,4
мај	0,0	2,0	9,9
јун	1,0	3,0	9,8
јул	-0,9	2,0	8,6
август	0,4	2,5	7,3
септембар	0,0	2,5	4,9
октобар	0,2	2,6	2,2
новембар	-0,6	1,6	2
децембар	0,2	2,2	2,2
<i>2014. година</i>			
јануар	1,4	1,4	3,1
фебруар	0,1	1,5	2,6
март	-0,3	1,2	2,3
април	0,6	1,8	2,1
мај	0,1	1,8	2,1
јун	0,1	2,0	1,3
јул	-0,1	1,8	2,1
август	-0,2	1,7	1,5
септембар	0,7	2,3	2,1
октобар	-0,2	2,2	1,8
новембар	0,0	2,2	2,4
децембар	-0,4	1,7	1,7
<i>2015. година</i>			
јануар	-0,2	-0,2	0,1
фебруар	0,9	0,6	0,8
март	0,7	1,4	1,9
април	0,5	1,9	1,8
мај	-0,3	1,6	1,5
јун	0,5	2,1	1,9
јул	-0,9	1,1	1,0
август	0,9	2,1	2,1
септембар	0,0	2,0	1,4
октобар	-0,2	1,8	1,4
новембар	-0,1	1,7	1,3
децембар	-0,2	1,5	1,5

Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Сектор за трговину, услуге и политику конкуренције/Одсек за цене

Година/месец	Месечни раст ¹	Текући раст ²	Међугодишњи раст ³
<i>2016. година</i>			
јануар	0,6	0,6	2,4
фебруар	-0,1	0,5	1,5
март	-0,1	0,4	0,6
април	0,4	0,8	0,4
мај	0,1	0,8	0,7
јун	0,1	0,9	0,3
јул	-0,1	0,8	1,2
август	0,9	1,7	1,2
септембар	-0,6	1,1	0,6
октобар	0,7	1,8	1,5
новембар	-0,1	1,7	1,5
децембар	-0,1	1,6	1,6
<i>2017. година</i>			
јануар	1,4	1,4	2,4
фебруар	0,7	2,2	3,2
март	0,2	2,4	3,6
април	0,8	3,2	4,0
мај	-0,5	2,7	3,5
јун	0,2	2,9	3,6
јул	-0,4	2,5	3,2
август	0,2	2,7	2,5
септембар	0,1	2,8	3,2

¹ Месечни раст – промена цена у текућем месецу у односу на претходни месец исте године

² Текући раст – промена цена у текућем месецу у односу на децембар претходне године

³ Међугодишњи раст – промена цена у текућем месецу у односу на исти месец претходне године

Прилог 2

**ОСТВАРЕНО КРЕТАЊЕ ПОТРОШАЧКИХ ЦЕНА
ПО ОСНОВНИМ ГРУПАМА**

- у % -

	Месечна стопа		Текући раст	
	Остварено кретање цена 09.2017. 08.2017.	Структура оствареног кретања цена	Остварено кретање цена 09.2017. 12.2016.	Структура оствареног кретања цена
ПОТРОШАЧКЕ ЦЕНЕ – укупно	0,1	100,0	2,8	100,0
Храна и безалкохолна пића	1,0	338,2	5,2	59,0
Алкохолна пића и дуван ¹⁾	0,0	-0,1	6,5	17,3
Одећа и обућа	0,4	19,7	-4,7	-7,6
Стан, вода, ел. енергија, гас и друга горива	0,4	59,8	0,9	4,7
Намештај, покућство, текуће одржавање	0,5	21,9	0,5	0,8
Здравство ¹⁾	0,0	1,0	0,9	1,7
Транспорт	-0,1	-11,6	0,9	4,1
Комуникације	0,1	4,7	5,8	10,6
Рекреација и култура	-5,7	-363,8	3,2	6,6
Образовање ¹⁾	0,0	0,2	0,6	0,4
Ресторани и хотели	0,9	24,5	1,8	1,7
Остала роба и услуге	0,1	6,4	0,4	0,7

¹⁾ Структура месечног раста је изведена на бази дејства учешћа на опити индекс потрошачких цена у септембру односу на октобар ове године (9.2017./8.2017.).

На бази података РЗС прерачуно у Министарству.

Београд, 23.10.2017. године